

[Indenrigsministeren.]

sagt, at der ikke er Problemer, som det er ganske naturligt, at man drøfter og undersøger, aldeles ikke, saadanne kender vi paa det sociale Omraade, saadanne kender vi paa det militærpolitiske Omraade, begge fremvokset af Krigen, og saaledes ogsaa paa det forfatningsmæssige Omraade. Men jeg ved ikke af, at man i noget Land foreløbig har omsat disse Teorier, disse moderne Opfattelser, i Praksis i Forfatningsændringer; jeg ved heller ikke af, at man i noget Land endnu paa nærværende Tidspunkt er skredet til paa officiel Vis, gennem officielle Institutioner eller Kommissioner eller Udvalg, at sætte disse Problemer under Debat. Tværtimod har jeg bemærket, at man mere end eet Sted er i Færd med at vende tilbage fra Udformninger, som man var naaet til i Aarene umiddelbart før Krigen og i de første Krigsaar, er kommet ind paa et Arbejde paa at vende tilbage til det, man tidligere havde, men under Paa-virkning af moderne Tider forlod. Jeg synes derfor, det naturligste vilde være, at hvert Parti for sit Vedkommende undersøgte disse Spørgsmaal, saaledes som man nu bedst finder Vejen dertil, og saa længe de ikke er i højere Grad afklarede, og saa længe ikke det enkelte Parti i højere Grad har taget Stilling til de Opfattelser, som forkyndes af dette eller hint Partimedlem, saa længe er Tiden ikke inde til at skabe officielle Institutioner til at overveje disse Sager. Thi jeg hørte jo med stor Interesse det ærede Medlem Hr. Ole Bjørn Kraft skildre, hvorfor han mente, at Landstinget maatte undergaa Ændringer, hvorfor han mente, at ogsaa Folketinget burde i Støbeskeen, maaske ikke blot med Hensyn til dets Sammensætning, dets Arbejdsformer, men ogsaa til selve dets Opgaver — og her tænkte det ærede Medlem først og fremmest paa Repræsentationens Forhold overfor Regeringsmagten —, jeg hørte dette med uhyre Interesse; jeg tror, det er Problemer, som der er al mulig Grund til, at det ærede Medlem nærmere overvejer, søger at propa-gandere for, skriver og taler om. Det kan alt sammen være meget godt, men saa længe det ikke ligger paa mere afklaret Vis — ogsaa hos det ærede Medlem —, end Til-fældet er, saa længe, forekommer det mig, er Tiden ikke inde til at skabe Komiteer

eller Kommissioner til Overvejelse af disse Spørgsmaal.

At der gennem den Udvikling, vi i den seneste Tid har gennemløbet, skulde være indtraadt en fuldstændig Ændring af Landstingets Stilling i vor Forfatning, og at Landstinget skulde være blevet en Befordrer af politisk Ustabilitet, saaledes som det ærede Medlem Hr. Ole Bjørn Kraft ud-talte, det ser jeg ikke nogen som helst Berettigelse i at mene og ikke nogen som helst Begrundelse for. Det ærede Medlem gjorde jo heller ikke noget Forsøg paa at begrunde denne sin Opfattelse ud over dette, at han sagde, der kan komme Valgkamp hyppigere her i Landet, naar vi har Tokammerssystem, end Tilfældet vilde blive, hvis vi havde Etkammersystem. Det er jo muligt, men paa den anden Side kan det vel ogsaa tænkes, at gennem Etkammersystemet vilde Kravet fra Befolkningens Side om gennem hyppige Valg at faa Indflydelse paa Kammerets Sammensætning blive større, end Tilfældet er nu, da vi har Tokammerssystemet. I hvert Tilfælde forekommer det ikke mig, at det overalt, hvor et Etkammersystem er Grundlaget for Forfatningslivet, er politisk rolige Tilstande, man er naaet til.

Det ærede Medlem Hr. P. Munch kom ind paa en lang Skildring af Forholdene i 1918—19 umiddelbart før og under Valget i 1918 og de Forhold, som paa Grundlag heraf udviklede sig henimod Marts 1920. Jeg skal ikke følge det ærede Medlem deri. Det ærede Medlem synes at beklage sig over, at han havde faaet Svar i en skarp Tone paa sin Kritik af Landstingets Holdning i 1919. Det kan det ærede Medlem ikke for-bavses over; alle vi, der stod i det politiske Arbejde i disse Aar, følte os ved den radikale Regerings Optræden efter Valget i 1918 snydt og narret, stillet overfor brudte Løfter. Hvad Forfatningsspørgsmaalet angaar og den Behandling, det var Genstand for i 1920; Paaskeforhandlingernes Forhold til dette Problem o. s. v., skal jeg ikke sige meget. Jeg er af den Opfattelse, at de ærede Medlemmer Hr. Borgbjerg og Hr. P. Munch har Ret i, at det var Paaskeforhandlingerne, der førte til Beslutningen om, at en Valglovs-ændring skulde gennemføres. Hvis det ikke havde været Tilfældet, at Beslutningen først da blev fattet, kunde den daværende Kon-seilspræsident ikke under visse Samtaler paa